

EISSN: 2757-8615
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/etutdergisi>

EDITORIAL BOARD / EDITÖR KURULU**Prof. Dr. Ali İhsan ÖBEK**

Trakya University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Ayşe Melek ÖZYETGİN

Yıldız Technical University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Engin ÇETİN

Çukurova University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Fatma SEVİNÇ ERBAŞI

Eskişehir Osmangazi University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Gökhan TUNÇ

Anadolu University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Hikmet ÖKSÜZ

Karadeniz Technical University TÜRKİYE

Prof. Dr. İbrahim TAŞ

Bilecik Şeyh Edebali University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Kemal BAKIR

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Meheddin İSPİR

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Mehmet Alaaddin YALÇINKAYA

Karadeniz Technical University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Murat KACIROĞLU

Erzurum Teknik University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Murat KÜÇÜKÜĞURLU

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Nurullah ÇETİN

Ankara University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Özkan DAŞDEMİR

Erzincan Binali Yıldırım University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Özlem AYAZLI

Sivas Cumhuriyet University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Rifat KÜTÜK

Atatürk University / TÜRKİYE

Doç. Dr. Sacit UĞUZ

Hatay Mustafa Kemal University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Selami ECE

Atatürk University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Serpil SÜRMELİ

Ondokuz Mayıs University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Yavuz ASLAN

Atatürk University / TÜRKİYE

Prof. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Doç. Dr. Aydın EFE

Çankırı Karatekin University / TÜRKİYE

Doç. Dr. Ekaterina GRUZDEVA

University of Helsinki / FINLAND

Doç. Dr. Halime ÇAVUŞOĞLU

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Doç. Dr. Yasin TOPALOĞLU

Atatürk University / TÜRKİYE

Doç. Dr. Yavuz Sinan ULU

Gaziantep University / TÜRKİYE

Contact (Editor in Chief):

Prof. Dr. Naim ÜRKMEZ Erzurum Technical University Faculty of Letters, Department of History, Erzurum / TÜRKİYE

naim.urkmez@erzurum.edu.tr<https://dergipark.org.tr/tr/pub/etutdergisi>**Editors**Assoc. Prof. Dr. M. Akif GÖZİTOK Erzurum Technical Uni. Faculty of Letters, Turkish Language and Literature, Erzurum / TÜRKİYE
Asst. Prof. Dr. Okan AÇIL Erzurum Technical Uni. Faculty of Letters, Department of History, Erzurum / TÜRKİYE**Representative Abroad:**

İnci YILMAZLI TROUT (Dr.) University of the Incarnate Word San Antonio / Texas / United States of America

yilmazli@uiwtx.edu

ADVISORY BOARD / DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Ahmet AKSİN

Fırat University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Ahmet Ali GAZEL

Afyon Kocatepe University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Ali Fuat ÖRENÇ

İstanbul University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Faruk SÖYLEMEZ

Sütçü İmam University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Haluk SELVİ

Sakarya University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. İbrahim Ethem ATNUR

Milli Savunma University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Mustafa BUDAK

İstanbul University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Mustafa ÇOLAK

Samsun University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Sadık SARISAMAN

Afyon Kocatepe University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Sezai BALCI

Giresun University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Süleyman ÇİĞDEM

Atatürk University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Şaban ORTAK

Afyon Kocatepe University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Yunus ÖZGER

Bozok University \ TÜRKİYE

Prof. Dr. Zekeriyya KURŞUN

Fatih Sultan Mehmet University \ TÜRKİYE

ALAN EDİTÖRLERİ / FIELD EDITORS

Prof. Dr. Uğur AKBULUT

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Yakınçağ Tarihi, Yakınçağ Basın Tarihi, Yakınçağ Osmanlı Tarihi

Doç. Dr. Mehmed Gökhan POLATOĞLU

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Türkiye Cumhuriyeti Tarihi

Doç. Dr. Seyit YAVUZ

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Osmanlı Sahası Klasik Türk Edebiyatı

Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÖZER

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Orta Çağ Tarihi, Orta Çağ Avrupa Tarihi, Türk İslam Devletleri Tarihi

Dr. Öğr. Üyesi Metin AYDAR

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Yeniçağ Osmanlı Tarihi

Doç. Dr. Öğr. Üyesi Zafer SEVER

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Genel Türk Tarihi, Orta Asya Tarihi, Türk Halkları ve Toplulukları

Dr. Öğr. Üyesi Musa SEZER

Erzurum Technical University / TÜRKİYE

Osmanlı İktisat Tarihi, Yeniçağ Balkan Tarihi, Yeniçağ Kent Tarihi,

Yeniçağ Osmanlı Tarihi, Osmanlı Tarihi

Dr. Öğr. Üyesi Caner SOLAK

Erzurum Technical University / Türkiye

Türkiye Sahası Yeni Türk Edebiyatı

Dr. Öğr. Üyesi Tanju TOKA

Erzurum Technical University / Türkiye

Felsefe, İslam Felsefesi, Siyasal Teori ve Siyaset Felsefesi

Dr. Öğr. Üyesi Harun ÇOBAN

Erzurum Technical University / Türkiye

Yakınçağ Tarihi, Yakınçağ Osmanlı Tarihi, Yakınçağ Yenileşme Tarihi

ABOUT/ HAKKINDA

ETÜT Journal (e-ISSN: 2757–8615) is a peer-reviewed and scientific journal published twice a year in June and December. The journal aims to publish original scientific studies prepared in the fields of the language, literature, history, art of the Turkish world, and Turkish culture in general as high-quality articles under international publication standards. Thus, it aims to contribute to the accumulation and dissemination of scientific knowledge in Turkology, to its reconsideration and processing as actual issues, and to make it a subject of discussion on an international scale. In this context, ETUT Journal also publishes research history, document and text publication, scientific translation and transfer, compilation, letters to the editors, bibliography, chronology, and book introductions that concern the Turkish world, as well as original research articles, prepared under scientific norms and ethical principles. The publication languages of ETÜT Journal are Turkish and English. The journal is subject to the rules of "Open Journal Systems," and all refereed articles and articles that are decided to be published after the completion of the publication processes are published with a "DOI" number. The journal charges no fees, is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0 International License and is Open Access.

ETÜT Dergisi (Erzurum Teknik Üniversitesi Türkoloji) e-ISSN: 2757-8615, Haziran ve Aralık aylarında yılda iki defa elektronik olarak yayımlanan bilimsel ve hakemli bir dergidir. Derginin amacı, Türk dünyasının dili, edebiyatı, tarihi, sanatı ve genel olarak Türk kültürü alanlarında hazırlanan özgün bilimsel çalışmaları uluslararası yayın standartlarına uygun ve yüksek kalitede makaleler olarak yayımlamaktır. Böylece Türkoloji alanında oluşan bilimsel bilginin birikimine ve yayılmasına, füllü meseleler olarak yeniden ele alınıp işlenmesine ve uluslararası ölçekte tartışma konusu hâline getirilmesine katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

Bu kapsamında ETÜT Dergisi, bilimsel normlara ve etik ilkelere uygun olarak hazırlanmış özgün araştırma makalelerinin yanı sıra Türk dünyasını ilgilendiren araştırma tarihi, belge ve metin neşri, bilimsel çeviri ve aktarı, derleme, editörlere mektup, bibliyografi, kronoloji ve kitap tanıtımı da yayınlar.

ETÜT Dergisi'nin yayın dili Türkçe ve İngilizcedir. Dergi, "Açık Dergi Sistemleri (Open Journal Systems)" kurallarına tabidir ve yayın süreçlerinin tamamlanması ile basım kararı alınan tüm hakemli makaleler ve yazılar "DOI" numarası alınarak yayımlanır. Dergi hiçbir ücret talep etmemekte, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmakta, Open Access (Açık Erişimli) bir dergidir.

INDEXES / İNDEKSLER**INTERNATIONAL STANDARDS AND INSTITUTIONS COMPLIED IN RESEARCH AND PUBLICATION ETHICS / ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİNDE UYULAN ULUSLARARASI STANDART VE KURUMLAR**

AIMS AND SCOPE

ETUT is a scientific, open access, online-only periodical published in accordance with independent, unbiased, and double-blinded peer-review principles. The journal published twice a year in June and December. The publication languages of the journal are Turkish and English.

ETUT Journal aims to publish original scientific studies prepared in the Turkish world's language, literature, history, art, and Turkish culture in general, as high-quality articles per international publication standards. Thus, it aims to contribute to the accumulation and dissemination of scientific knowledge in Turcology, to its reconsideration and processing as actual issues, and to make it a subject of discussion on an international scale. The target audience of the journal includes researchers and specialists who are interested or working in all fields of all Social Sciences.

The target audience of the journal is researchers and experts working in Turcology and related fields.

ETUT is currently indexed in MLA, SCILIT, EUROPUB, MIAR ROAD, Research Bible, Asos Index.

The editorial and publication processes of the journal are shaped in accordance with the guidelines of the Council of Science Editors (CSE), Committee on Publication Ethics (COPE), European Association of Science Editors (EASE) and National Information Standards Organization (NISO). The journal is in conformity with the Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing (doaj.org/bestpractice).

Disclaimer

Statements or opinions expressed in the manuscripts published in the journal reflect the views of the author(s) and not the opinions of the editors, editorial board, and/or publisher; the editors, editorial board, and publisher disclaim any responsibility or liability for such materials.

Open Access Statement

ETUT is an open access publication, and the journal's publication model is based on Budapest Access Initiative (BOAI) declaration. All published content is available online, free of charge at <https://dergipark.org.tr/en/pub/etutdergisi>. The journal's content is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial (CC BY-NC) 4.0 International License which permits third parties to share and adapt the content for non-commercial purposes by giving the appropriate credit to the original work.

You can find the current version of the Instructions to Authors at <https://dergipark.org.tr/en/pub/etutdergisi>

Editor in Chief : Prof. Dr. Naim ÜRKMEZ (Ph.D.)

Address : Erzurum Technical University Faculty of Letters, Department of History, Erzurum / TÜRKİYE

E-mail : naim.urkmez@erzurum.edu.tr

Webpage : <https://dergipark.org.tr/en/pub/etutdergisi>

AMAÇ ve KAPSAM

ETÜT; bağımsız, tarafsız ve çift-kör hakem değerlendirme ilkelerine bağlı yayın yapan, Erzurum Teknik Üniversitesi'nin açık erişimli bilimsel elektronik yayın organıdır. Dergi Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki sayı olarak yayınlanmaktadır. Derginin yayın dilleri Türkçe ve İngilizce'dir.

ETÜT, Derginin amacı, Türk dünyasının dili, edebiyatı, tarihi, sanatı ve genel olarak Türk kültürü alanlarında hazırlanan özgün bilimsel çalışmaları uluslararası yayın standartlarına uygun ve yüksek kalitede makaleler olarak yayımlamaktır. Böylece Türkoloji alanında oluşan bilimsel bilginin birikimine ve yayılmasına, filifi meseleler olarak yeniden ele alınıp işlenmesine ve uluslararası ölçekte tartışma konusu hâline getirilmesine katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

Derginin hedef kitlesi, Türkoloji ve yakın alanlarda çalışan araştırmacı ve uzmanlardır.

ETÜT Dergisi, MLA, SCILIT, EUROPUB, MIAR ROAD, Research Bible, Asos Index gibi indeksler tarafından taranan ulusal alan indeksli bir dergidir. Derginin editöryel ve yayın süreçleri Council of Science Editors (CSE), Committee on Publication Ethics (COPE), European Association of Science Editors (EASE) ve National Information Standards Organization (NISO) kılavuzlarına uygun olarak biçimlendirilmiştir. ETÜT, dergisinin editöryel ve yayın süreçleri, Akademik Yayıncılıkta Şeffaflık ve En İyi Uygulama (doaj.org/bestpractice) ilkelerine uygun olarak yürütülmektedir.

Sorumluluk Reddi

Dergide yayınlanan yazınlarda ifade edilen ifadeler veya görüşler, editörlerin, yayın kurulunun ve/veya yayıcının görüşlerini değil, yazar(lar)ın görüşlerini yansıtır; editörler, yayın kurulu ve yayıcı bu tür materyaller için herhangi bir sorumluluk veya yükümlülük kabul etmemektedir.

Açık Erişim Bildirimi

ETÜT yayına modeli Budapeşte Açık Erişim Girişimi (BOAI) bildirgesine dayanan açık erişimli bilimsel bir dergidir. Derginin arşivine <https://dergipark.org.tr/en/pub/etutdergisi> adresinden ücretsiz olarak erişilebilir. ETÜT'ün içeriği, Creative Commons Alıntı-Gayri Ticari (CC BY- NC) 4.0 Uluslararası Lisansı ile yayınlanmaktadır.

Yazarlara Bilgi'nin güncel versiyonuna <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ETUSBED> adresinden ulaşabilirsiniz.

Baş Editör : Prof. Naim ÜRKMEZ (Ph.D.)

Adres : Erzurum Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü Erzurum/ TÜRKİYE

E-posta : etut@erzurum.edu.tr

Web : <https://dergipark.org.tr/tr/pub/etutdergisi>

İÇİNDEKİLER / CONTENTS (ETUT 10, June-Haziran 2025)

Araştırma Makaleleri

Saliha TUNC

Tarihin Arzu ve İntikam Bağlamındaki Kadın Merkezli Kurgusu: Aşkımız Aksaray'ın En Büyük Yangını

The Woman-centered Fiction of History in the Context of Desire and Revenge: Aşkımız Aksaray'ın En Büyük Yangını

1-13

Makale Türü: Araştırma Makalesi / Article Type: Research Article

Muammer AK

Şehir, Şehirlilik ve Türkiye: Taşralılıktan Şehirliliğe Dönüşüm Süreci

City, Urbanity and Türkiye: The Transformation from Provincialism to Urbanism

14-37

Makale Türü/Article Type: Araştırma Makalesi /Research Article

Zülfükar İPEK

II. Meşrutiyet Döneminde Diyarbakır'da Yayımlanan Peymân Gazetesi'nin İçeriği Hakkında Bir Değerlendirme

An Evaluation of the Content of the Peyman Newspaper Published in Diyarbakır during the Second Constitutional Monarchy Period

38-55

Makale Türü/Article Type: Araştırma Makalesi /Research Article

Özay YILDIRIM

Abdülhak Hamid'in Ermeni Meselesi ve Londra Sefiri Rüstem Paşa Hakkındaki Tezkiresi

Abdülhak Hamid's Tezkire About Armenian Question and London Ambassador Rüstem Pasha

56-68

Makale Türü/Article Type: Araştırma Makalesi /Research Article

İbrahim KEKEVİ

Eski Türkçede Bir Birleşik Yapı: "et'öz"

A Compound Structure in Old Turkic: "et'öz"

69-75

Makale Türü/Article Type: Araştırma Makalesi /Research Article

Murat KÜÇÜKUĞURLU

Şehri Tenvir Etmek: Osmanlı Erzurum'unda Aydınlatma

Illuminating the City: Light and Lighting in Ottoman Erzurum

76-93

Makale Türü/Article Type: Araştırma Makalesi /Research Article

İlkıncı ACAR - Merve KARAÇAY TÜRKAL

1845 Tarihli Temettuat Defterine Göre Kütahya Sancaklı Gediz Kazası Pazar Köyünün Sosyo-Ekonominik Yapısı

According to the 1845 Temettuat Register Socio-Economic Structure of Pazar Village in Gediz District of Kütahya Province

94-109

Makale Türü/Article Type: Araştırma Makalesi /Research Article